

Faun Naturforvaltning AS
Fyresdal Næringshage
3870 Fyresdal

Tlf. 35 06 77 00
Fax. 35 06 77 09

www.fnat.no
post@fnat.no

Bestandsvurdering for elg i Elgregion Trysil Øst etter jakta 2005

Oppdragsgiver:
Elgregion Trysil Øst

VILTFORVALTNING

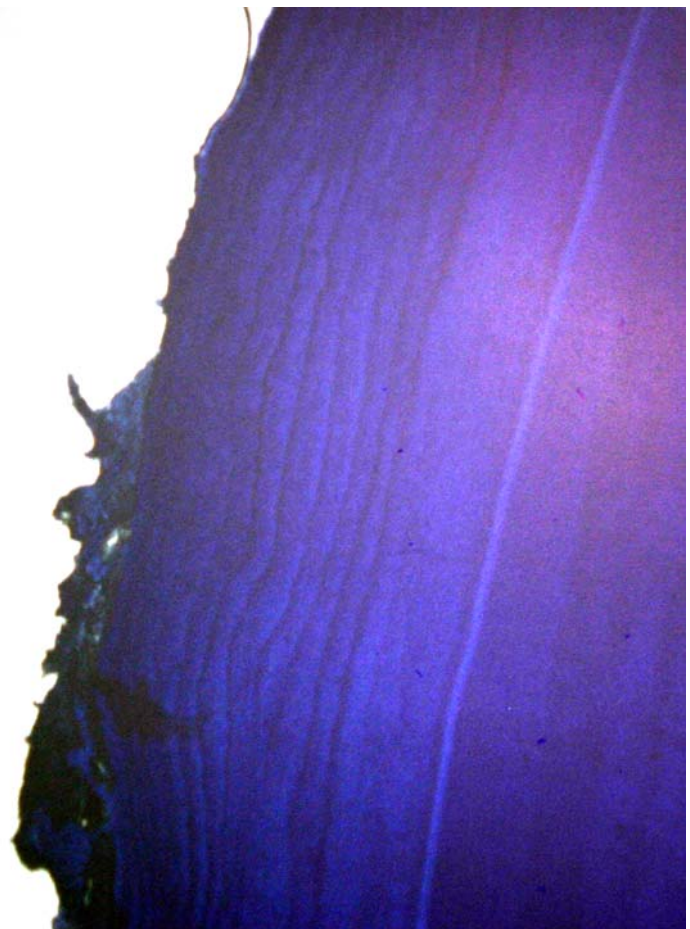
FISKEFORVALTNING

KONSEKVENSGREIING

LANDBRUK OG NÆRING

Tannsnitt fra elgku med reg.nr. 105. Skutt i område 4, Tangfallet
Utmarksområde, Ruds jaktlag, jaktleder Per Ivar Galåsen. Slaktevekt
188 kg, melk i juret, men ingen kalv. Alder 16,5 år (15 åringer)

Lars Erik Gangsei

Forord

Undertegnende vil på vegne av Faun Naturforvaltning AS takke for oppdraget med å gjennomføre aldersregistrering og bestandsvurdering for elg i Elgregion Trysil Øst etter jakta 2005.

Vi har prøvd å illustrere utfordringene i elgforvaltninga i Trysil Øst Elgregion gjennom sammenligninger med Ringerike kommune og Østfold fylke. Disse områdene har hatt ei ulik utvikling i elgbestanden. Ringerike hadde høy elgtetthet, med påfølgende redusert kondisjon. Kondisjonen ser ut til å ha bedret seg gjennom redusert elgtetthet på Ringerike. Ringerike er også fin å sammenligne med fordi vi har aldersregistreringer av 11 000 elg fra 1988.

Østfold reduserte elgtettheten tidlig på 1980-tallet og har hatt lav elgtetthet siden. Elgen er i god kondisjon. Også fra Østfold har man tilgang til aldersregistreringer (5 kommuner). Utviklinga i elgbestanden i Elgregion Trysil Øst har mange fellestrekk med utviklinga i Østfold.

Vi peker på tilpasning av elgtettheten som hovedutfordringa i elgforvaltninga i Sør-Norge. Dette synet har fått brei støtte i de aller fleste forvaltningsmiljø, senest gjennom en NINA-rapport (nr. 125, Elgen i Norge sett med jegerøyne¹) utgitt mars 2006 (200 sider, kan lastes ned på www.nina.no/ www.teur.no).

Til slutt vil vi få takke Elgregion Trysil Øst ved Rune Aamold for oppdraget. Men mest må jegerne i Elgregion Trysil Øst krediteres for innsamlinga av tenner. Disse var gjennomgående bra tatt vare på! Vi minner likevel om at tennene skal være løst fra kjevebeinet og (grov)renska for kjøtt/ fettrester. Vi håper rapporten kommer til nytte.

Fyresdal 14.03.2006

Lars Erik Gangsei

¹ Solberg, E.J., Rolandsen, C.M., Heim, M., Grøtan, V., Garel, M., Sæther, B-E., Nilsen, E.B, Austerheim, G. Herfindal, I. 2006. Elgen i Norge sett med jegerøyne – En analyse av jaktmaterialet fra overvåkingsprogrammet for elg og det samlede sett elg-materialet for perioden 1996-2004 – NINA Rapport 125. 197 s.

Faun rapport 013-2006:

Tittel:	Bestandsvurdering for elg i Elgregion Trysil Øst etter jakta 2005
Forfatter:	Lars Erik Gangsei
Tilgjengelighet:	Fritt
Oppdragsgiver:	Elgregion Trysil Øst
Prosjektleder:	Lars Erik Gangsei
Prosjektstart:	01.12.2005
Prosjektslutt:	15.03.2006
Referat:	Aldersregistrering av skutte elg i Elgregion Trysil Øst 2005 er gjennomført. Det er gjort beregninger av utviklinga i tetthet, produksjon og struktur i elgbestanden for perioden 1993-2005(06). Elgtettheten i Elgregion Trysil Øst er etter beregningene økt med ca 30 % fra 1993 til 2000. Etter dette har bestanden vært stabil rundt 1400 elg før jakt. Kondisjonen hos elgen i Elgregion Trysil Øst er svært bra. Beiterregistreringer og den beregna elgtettheten indikerer at man ligger på en elgtetthet hvor man kan frykte negativ kondisjonsutvikling.
Sammendrag:	Norsk
Dato:	14.03.2006
Tal sider:	18 + vedlegg

Kontaktopplysninger Faun Naturforvaltning AS:

Post:	Fyresdal Næringshage 3870 FYRES DAL
Internet:	www.fnat.no
Epost:	post@fnat.no
Telefon:	35 06 77 00
Telefax:	35 06 77 09

Kontaktopplysninger forfatter:

Navn:	Lars Erik Gangsei
Epost:	leg@fnat.no
Telefon:	35 06 77 01
Telefax:	35 06 77 09

Innhold

Sammendrag.....	5
Materiale og metode.....	6
Materiale.....	6
Metode.....	6
Resultat.....	8
Hovedtall for de skutte elgene 2005.....	8
Vekt- og gevirutvikling med alder.....	9
Kondisjon.....	11
Elgtetthet, kjønnsforhold og jaktuttak 2006.....	14
Jaktpress.....	16
Diskusjon og forvaltning.....	17
Konklusjon.....	18

Sammendrag

Aldersregistrering av skutt elg og vurdering av elgbestanden i Elgregion Trysil Øst etter jakta 2005 er gjennomført.

Elgen i Elgregion Trysil Øst viser et klassisk vektutviklingsmønster. Oksene har utholdende vekst både med hensyn til gevir og alder, de vokser til 6-8 års alder. Kyrnes vekst derimot stopper ved tre års alder samtidig med at de begynner å reproducere seg. Vekta stabiliserer seg rundt 180 kg i gjennomsnitt.

Det er flere kyr enn okser som blir gamle. Et jevnere kjønnsforhold i bestanden vil føre til at jaktpresset på den enkelte okse reduseres, flere okser vil bli gamle. Dette vil i sin tur gi flere ”storokser”.

Beregningene viser at elgtettheten i Elgregion Trysil Øst er økt med ca 30 % fra 1993 til 2000. Etter dette har tettheten vært stabil rundt 1400 elg før jakt, eller rundt 1,3 elg per km² tellende elgareal etter jakt.

Produksjonen hos elgen i Elgregion Trysil Øst er svært bra. Stabilt høye kalv- (70-75 kg i gjennomsnitt) og ungdyrvekter (rundt 145 kg i gjennomsnitt), samt høy tvillingrate (rundt 1,3 til 1,35 kalv per kalvku) og høy kalvrate (rundt 0,75 kalv per ku).

Selv om kondisjonen er god er det enkelte faresignal. Den beregna elgtettheten er på et nivå hvor man ut fra sammenligning med andre områder kan frykte redusert kondisjon. Beitetakseringer gjennomført 2004 og 2005 indikerer og et beitepress høyere enn i andre regioner i Trysil.

Vi råder derfor til at man legger opp til et jaktuttak som i alle fall sikrer at elgtettheten ikke øker videre. Man bør heller redusere elgtettheten. For å få til reduksjon av tettheten og unngå vridning av kjønnsforholdet i bestanden er det et godt tiltak å legge opp til en høyere avskyting av kyr.

Materiale og metode

Materiale

Aldersregistrering

Aldersregistreringa skjer ved hjelp av tannsnitt. Som en del av kvalitetssikringa har vi ved Faun laget en egen prosedyre for aldersregistrering av hjortevilttenner. De innsamlede tennene blir dekalsinert (kalken blir fjerna og tennene blir myke) ved å sette tennene i 5 % saltsyre (HCl). For å fjerne syrerester fra tennene blir de satt i rennende vann minst 1 døgn.

Det blir så tatt snitt (tykkelse mindre enn 40 tusendels millimeter) på langs av tanna fra nederst på tannrota og ca 1/3 opp på tannhalsen. Emaljten blir ikke brukt. Snitta blir farga i Hematoxylin (et fargestoff), lagt på objektglass og alderen blir avlest under lupe. Man kan da lese av ”åringer” i kalklaget.

Alle objektglass blir tatt vare på og registreringene fra tannkonvoluttene blir lagt inn i en egen tabell (jamfør vedlegg over alderer).

Aldersregistreringer fra 2005 ligger til grunn for beregningene sammen med ”sett elg”.

Sett elg

Data fra sett og felt elg er benytta. Disse data er henta fra Hjorteviltregisteret (www.hjortevilt.no).

Metode

Kohortanalyse

Metoden baserer seg på aldersregistreringene. Følgende oppdiktete eksempel illustrerer metodikken:

100 kalver født år 2000	Levende før jakt	Skutte
35 kalver skutt i år 2000	100	-35
Av 65 åringer i 2001 ble 30 skutt	65	-30
Av 35 2-åringer i 2002 ble 15 skutt	35	-15
Av 20 3-åringer i 2003 ble 10 skutt	20	-10
Av 10 4-åringer i 2004 ble 5 skutt	10	-5
Av 5 5-åringer i 2005 ble 2 skutt	5	-2
Gjenlevende 2006	3	
Sum		97

Som man ser vil en i dette tenkte tilfellet kjenne fødsels- og dødsår for 97 av de 100 kalvene født i 2000. ”Problemet” er de 3 gjenlevende dyra i 2006 + uregistrerte dyr (naturlig døde). I samarbeid med Solve Sæbø ved UMB har vi utvikla en metode for å beregne antall gjenlevende dyr best mulig. Metoden baserer seg på prinsippet i kohortanalyse ved at det blir

tilpasset en bestand etter jakt siste år (2005) slik at jaktuttaka de foregående år blir maksimalt sannsynliggjort ut fra jaktpress og elgbestand. Dataprogrammet "winbugs" blir benytta. Vi ber om at det tæs kontakt med Lars Erik Gangsei ved Faun om der er spørsmål rundt metodikken.

Konfidensintervall

I flere av figurene blir det benyttet konfidensintervall. Under gitte forutsetninger (ikke alltid oppfylt!) viser disse intervalla yttergrensene hvor man med 95 % sikkerhet vet at den reelle verdien befinner seg innom. Det større antall observasjoner som ligger bak, de smalere blir konfidensintervalla. Konfidensintervalla viser også at ved kohortsanalyser er man mest usikker på beregningene for siste år. Dette er helt naturlig siden en stor del av elgbestanden fremdeles er i live.

Vekt, kondisjon m.m.

I de enkelte figurene er det gjort rede for hvilke tall som ligger til grunn. Materiale fra aldersregistreringene, sett- og felt elg blir benyttet.

Resultat

Hovedtall for de skutte elgene 2005

Tabell 1: Hovedresultat for okser skutt 2005:

Alder	Tal dyr	%-av aldersreg. ²	Snittvekt ³	Standardavvik, vekt ⁴
0,5	69	36	74	15
1,5	48	25	146	17
2,5	33	17	187	20
3,5	22	11	201	25
4,5	9	5	229	21
5,5	5	3	268	20
6,5	3	2	245	25
7,5+	5	3	285	29
Mangl. tenner	-2			

Tabell 2: Hovedresultat for kyr skutt 2005

Alder	Tal dyr	%-av aldersreg.	Snittvekt	Standardavvik, vekt
0,5	69	45	71	8
1,5	33	22	143	12
2,5	13	8	169	19
3,5	7	5	161	9
4,5	12	8	185	23
5,5	4	3	179	10
6,5	2	1	185	5
7,5+	13	8	185	30
Mangl. tenner	4			

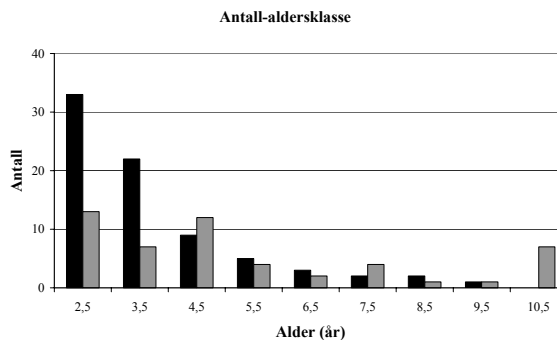
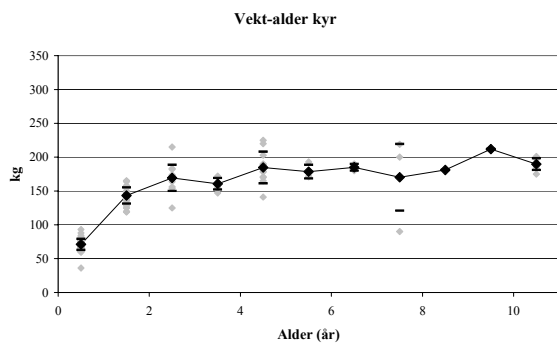
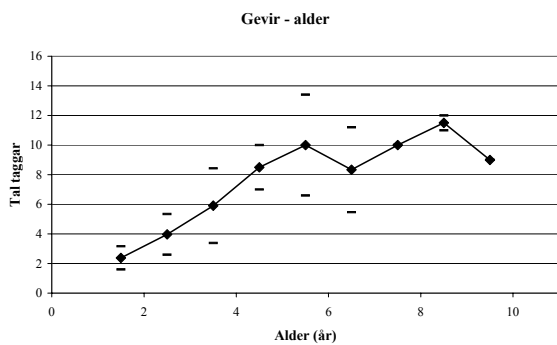
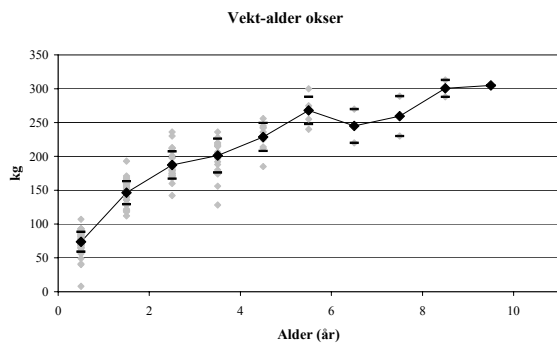
I alt ble det skutt 349 elg, 124 okser, 86 kyr og 139 kalv, hvorav 68 hannkalver. Fra skjema/konvolutter har vi registrert 2 hanndyr mer enn innmeldt (hvorav 1 kalv). For hodyr er det registrert felt 4 dyr mer enn vi har plotta fra skjema/konvolutter, trolig er to av disse registrert som hanndyr på konvolutter/skjema. I alt mangler data fra 2 dyr som er registrert felt.

² Kolonnen sumerer seg ikke til 100 %. Dette skyldes at de enkelte rader er avrundet til nærmeste hele tall. Dette gjelder også for tilsvarende kolonne i tabell 2.

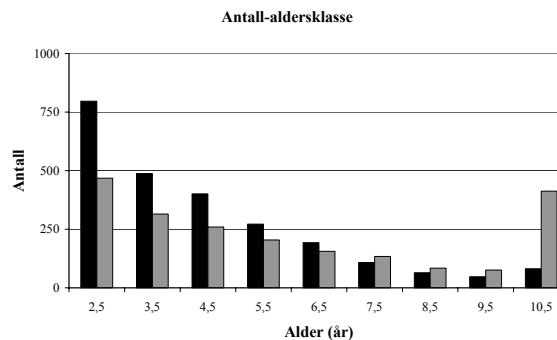
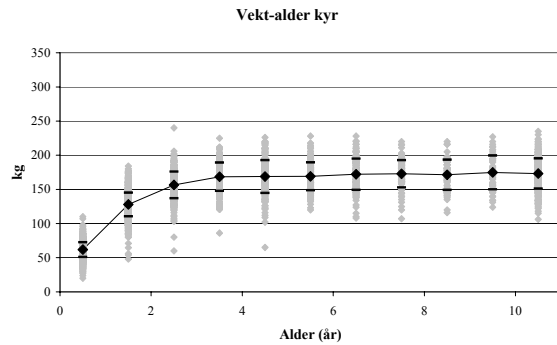
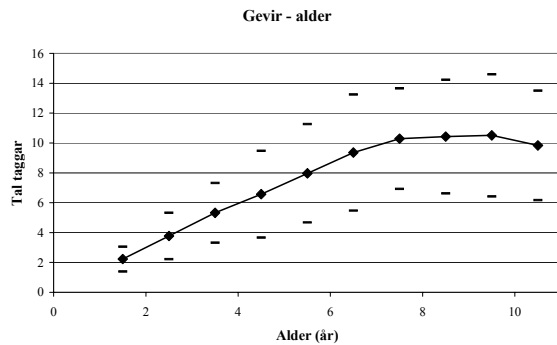
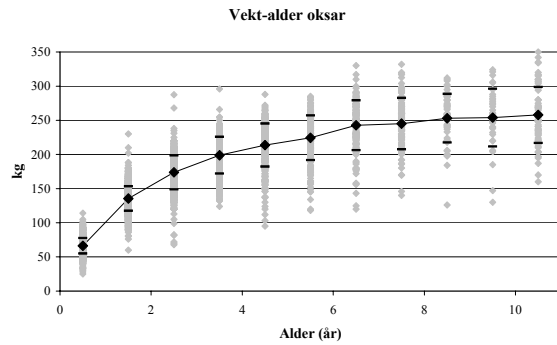
³ Bare dyr med veid vekt er tatt med

⁴ Standardavvik er et mål for spredning. Dess større standardavvik dess større spredning i vektene.

Vekt- og gevirutvikling med alder Elgregion Trysil Øst

Ringerike kommune

Figur 1: Sammenligning mellom Elgregion Trysil Øst (venstre figurer) og Ringerike kommune (høyre figurer). Data fra 2005 for Elgregion Trysil Øst og 1988-2005 for Ringerike. Øvre figurer viser vekt i forhold til alder for okser ($n = 179$ og 4491) +/- et standardavvik med svarte streker. Nest øverste figurer viser gjennomsnittlig antall tagger i forhold til alder ($n = 87$ og 2997). Gjennomsnitt og +/- et standardavvik med svart. Nest nederste figur viser vekt i forhold til alder for kyr ($n = 144$ og 3840). Nedre figurer viser antall elg som er skutt i aldersklassene 2 år og eldre. Okser med svart, kyr med grått.

Figur 1 viser at elgen i Elgregion Trysil Øst har et klassisk voksemønster i forhold til alder. Kyrne sin vekst stagnerer ved 3 års alder (faktisk alt fra 2 års alder, men dette skyldes trolig tilfeldigheter i 2005) på ca. 180 kg i gjennomsnitt. Vekststagnasjonen kommer samtidig med at de begynner å produsere kalv for fullt. Oksene vokser frem til i alle fall 6-8 års alder både med hensyn til gevir og vekt. Trolig vokser de også til 7,5 års alder som på Ringerike, men tallmaterialet er foreløpig for spinkelt til å vise dette tydelig. I 2005 var de største skutte oksene også de eldste (8-9 år) i Elgregion Trysil Øst.

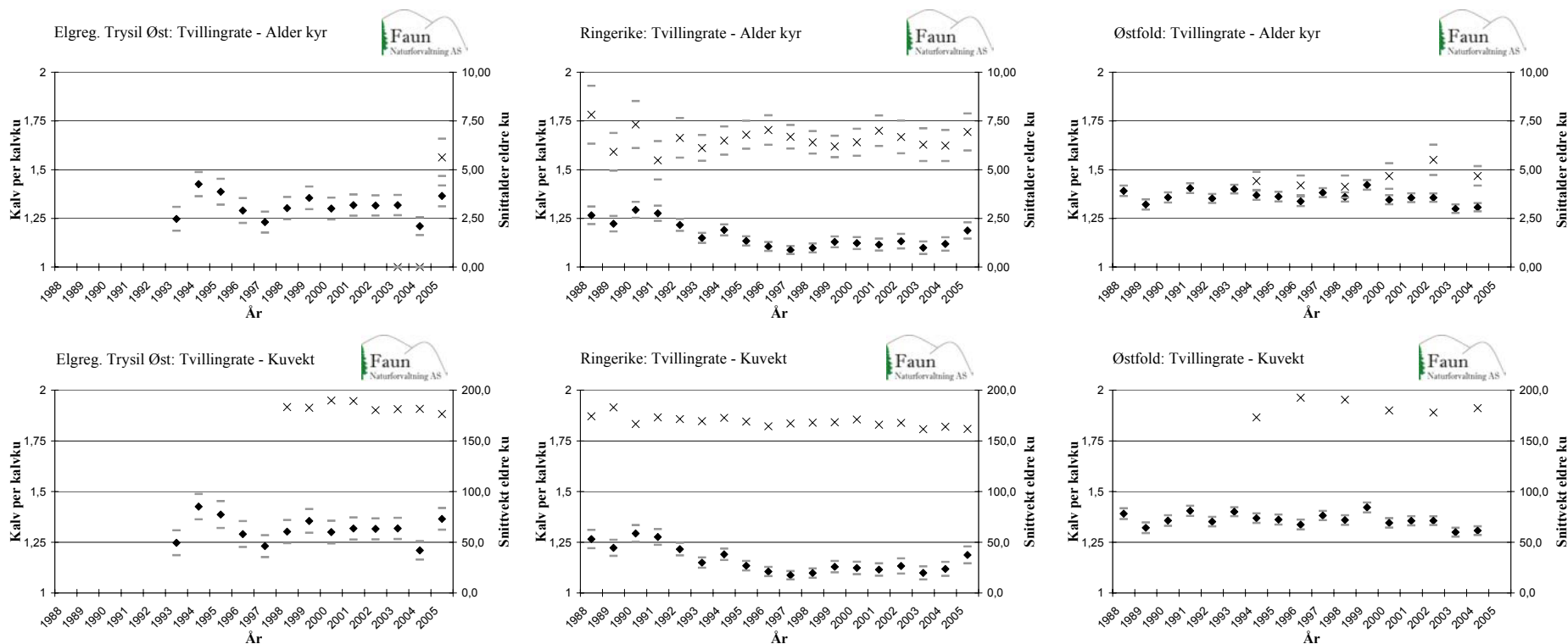
Det er verdt å nevne at av over 500 eldre okser hvor vi kjenner slaktevekta i 2005 (fra Aust-Agder, Telemark, Buskerud, Oppland og Trysil) er bare 4 registrert med slaktevekt over 300 kg, 2 av disse er fra Trysil!

Figuren viser også at det er få okser som blir så gamle som 7,5 år, mens en større andel kyr når denne alderen. Dette kommer av ulikt jaktpress på kyr og okser. Dersom man la opp til et jevnere kjønnsforhold mellom kyr og okser ville jaktpresset bli likere og en større andel av oksene ville nå "potensiell storoksealder".

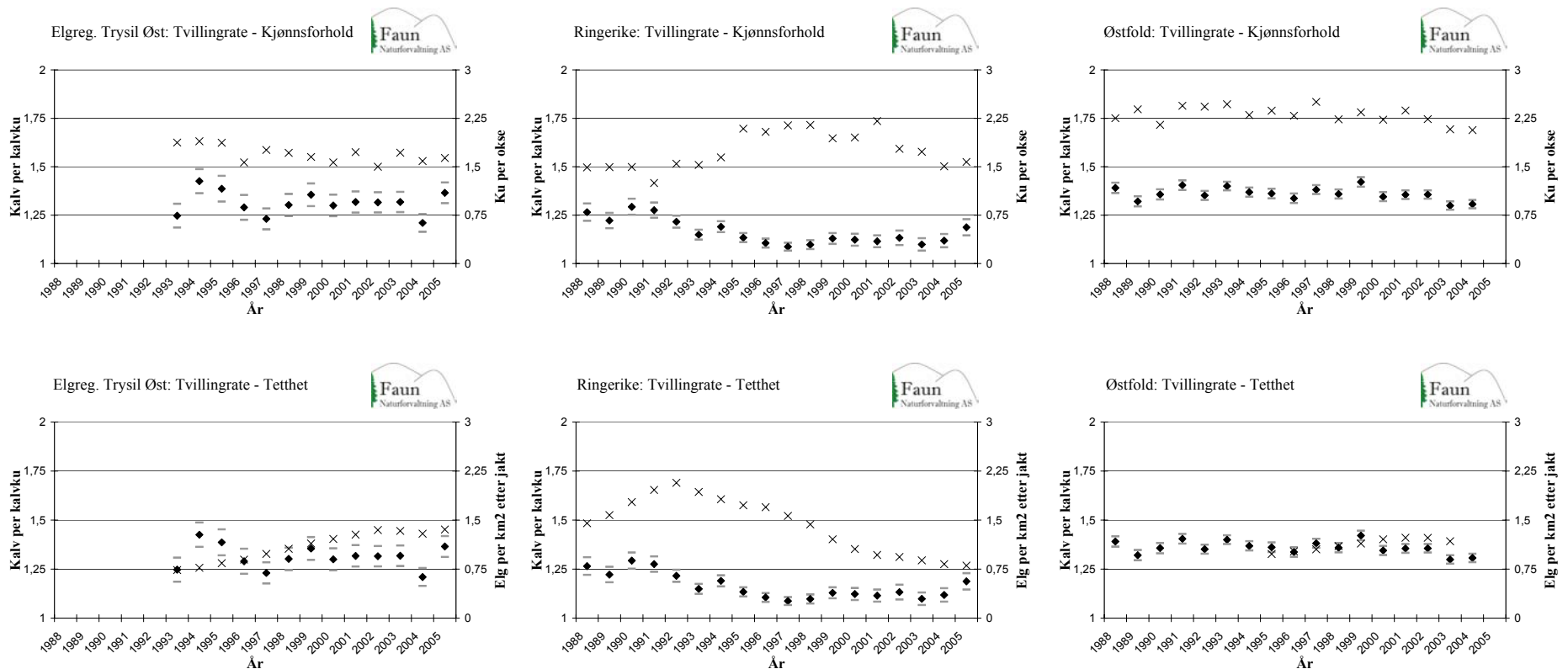
Det er og en merkelig overrepresentasjon av 4 år gamle kyr i materialet. Vi har ikke anna god forklaring enn statistiske tilfeldigheter på dette fenomenet.

Sammenligna med Ringerike ser både kyr og okser ut til å være noe tyngre sett i forhold til alder.

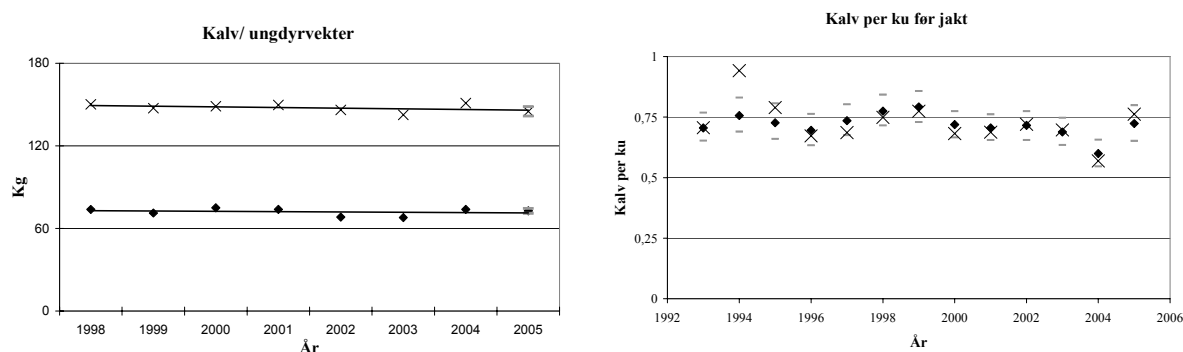
Kondisjon

Figur 2: Sammenligning mellom tvillingrate (kalv per kalvku) med ulike faktorer som er tillagt betydning for elgbestanden sin produksjonsevne. Elgregion Trysil Øst i venstre figurer, Ringerike i midtre figurer og Østfold i høyre figurer. Skalaene for figurene for alle områdene er identiske. Med svarte ruter er det vist kalv per kalvku med 95 % konfidensintervall i alle delfigurer (lik skala). Øvre delfigurer viser sammenligning med snittalderen til skutte eldre kyr ($n = 53$ for Elgregion Trysil Øst, $n = 2110$ for Ringerike, $n = 614$ for Østfold, dvs. kommunene Eidsberg, Halden, Marker, Sarpsborg og Rakkestad). Nederste delfigurer viser sammenligning med slaktevekter for eldre kyr ($n = 263$ for Elgregion Trysil Øst, $n = 1744$ for Ringerike og $n = 383$ for Østfold, samme kommuner).

Figur 3: Sammenligning mellom tvillingrate (kalv per kalvku) med ulike faktorer som er tillagt betydning for elgbestanden sin kondisjonsevne. Elgregion Trysil Øst i venstre figurer, Ringerike i midtre figurer og Østfold i høyre figurer. Skalaene for figurene for alle områdene er identiske. Med svarte ruter er det vist kalv per kalvku med 95 % konfidensintervall i alle delfigurer (lik skala). Øvre delfigurer viser sammenligning med ku per okse fra sett elg, og nedre delfigurer viser sammenligning med beregnet elgtetthet etter jakt (brukt tellende elgareal på 790 km² i Elgregion Trysil Øst (oppgitt av Rune Aamold), 1212 km² på Ringerike og 2628 km² i Østfold etter jaktstatistikk fra SSB i 1995).

Figur 4: Venstre delfigur viser gjennomsnittsverker for kalver (ruter, $n = 770$) og ungdry (kryss, $n = 547$) i Elgregion Trysil Øst i perioden 1998-2005. Høyre delfigur viser kalv per ku fra sett elg (kryss) og berekna del kalv per ku før jakt ut fra kohortanalysen med ruter med 95 % konfidensintervall.

I Elgregion Trysil Øst har man til nå ikke sett klare tegn på redusert kondisjon hos elgen.

I figur 2 og 3 er det sammenligna med Ringerike hvor man har sett en klar nedgang i tvillingrate, men også i "kalv per ku" og delvis også i slaktevektene. Ringerike er en foregangskommune og et godt sammenligningsgrunnlag. Kondisjonsnedgangen er klart dokumentert og man har gjennom tetthetsreduksjon igjen bedret kondisjonen

Sammenligna med Østfold fylke ser man at utviklinga er den samme i Elgregion Trysil Øst. Begge områdene har samme gjennomsnittsverk og alder for eldre kyr, og elgtettheter i samme størrelsesorden. Elgregion Trysil Øst har et noe jevnere kjønnsforhold. I praksis vil det medføre mindre "omsetning" av okser og med det blir flere okser gamle og man får flere "storokser", jamfør figur 1. Det ser imidlertid ikke ut til at variasjoner i kjønnsforholdet (i størrelsesorden gitt i figurene, dvs. mellom 1,5 og 2,5 ku per okse) har stor innvirkning på kalvproduksjonen hos kyrne. Nedgangen på Ringerike starta i en periode med svært jevnt kjønnsforhold, og Østfold har opprettholdt høy produksjon med svært skeivt kjønnsforhold.

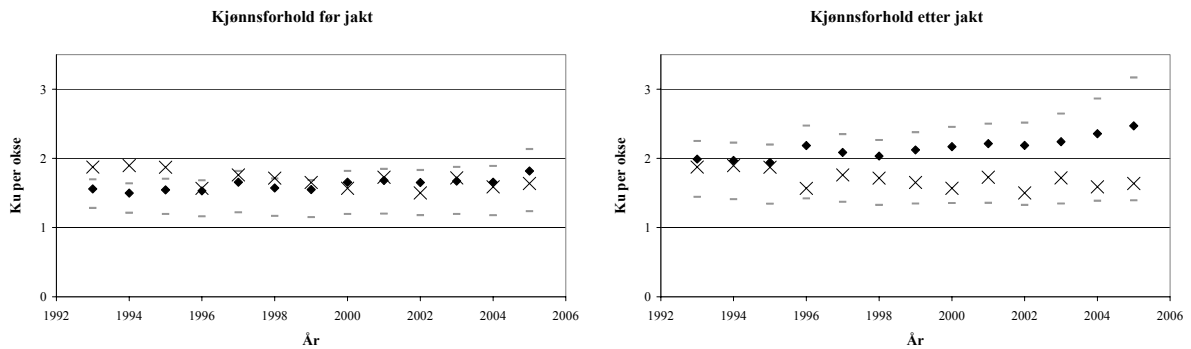
Kalv og ungdryvekter i Elgregion Trysil Øst har vært stabile og høye fra 1998 til 2005, mellom 70 og 75 kg for kalv og rundt 145 kg for ungdry i gjennomsnitt. Tilsvarende på Ringerike er rundt 65 kg og rundt 130 kg, mens det i flere kommuner i Agder- og Telemark ligger rundt 50 kg og 110 kg!

Det er verdt å merke seg at forskjeller i kondisjon ofte vises bedre i tvillingraten (kalv per kalvku) enn i "kalv per ku". Det er få bestander som ligger særlig over 0,85 kalv per ku, til tross for "Kalv per kalvku" på rundt 1,4. Dette skyldes at det i disse bestandene er en høy andel unge kyr (1,5 og 2,5 år) som ikke har kalv.

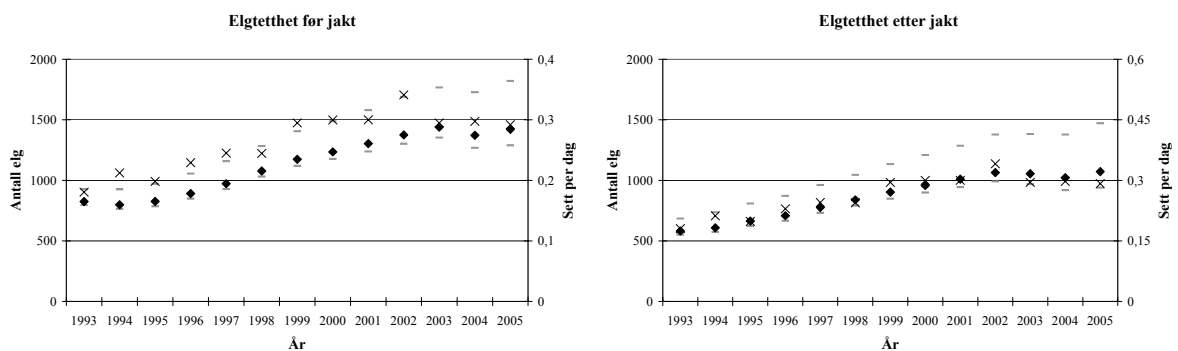
Kalv per ku er stabilt høy i Elgregion Trysil Øst. Trolig er "kalv per ku" fra sett elg noe lavere enn den reelle kalvraten (før jakt) siden det jakes svært hardt på kalv (jamfør figur 9).

Det er verdt å merke seg at Østfold de siste par åra har sett antydning til redusert kondisjon (kalv- og tvillingrate). Dette skjer samtidig med at den beregna elgtettheten etter jakt er kommet godt over en elg per km² tellende elgareal.

Elgtetthet, kjønnsforhold og jaktuttak 2006.

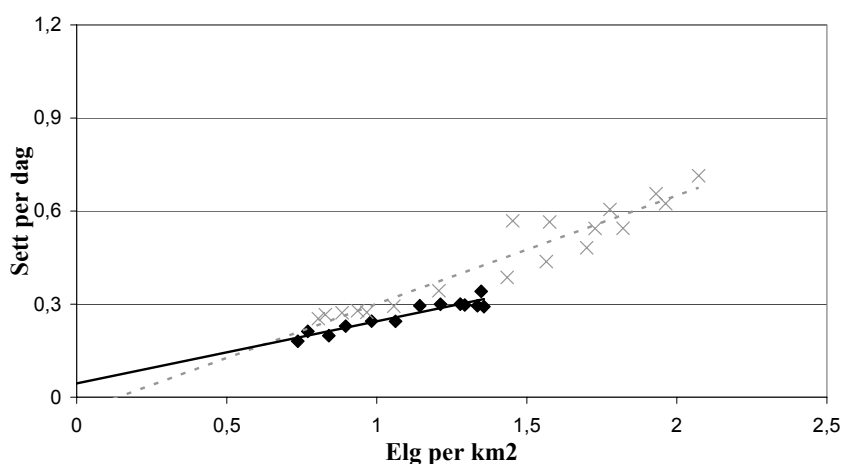

Figur 5: Beregna kjønnsforhold før- (venstre delfigur) og etter jakt (høyre delfigur) med svarte ruter og 95 % konfidensintervall med grå strek. Ku per okse fra sett elg med kryss.

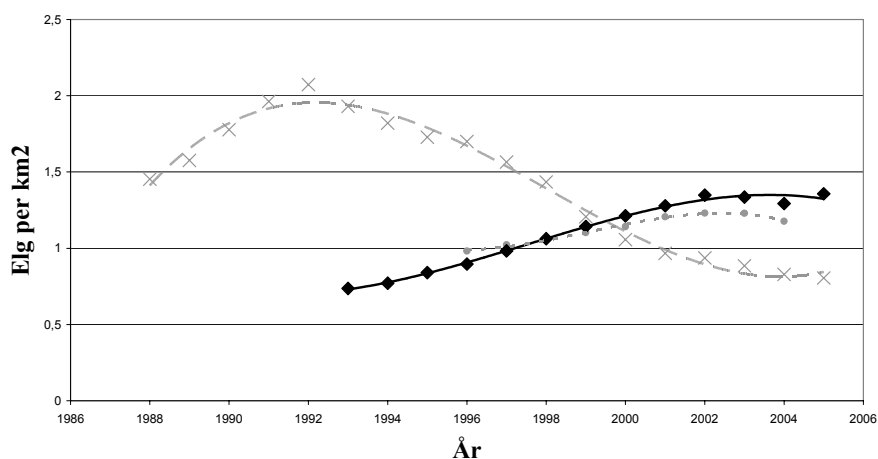
Figur 6: Beregna elgtetthet før- (venstre delfigur) og etter jakt (høyre delfigur) med svarte ruter og 95 % konfidensintervall med grå strek. Sett per dag med kryss.

Sammenligning: Sett per dag - tetthet

Figur 7: Sammenligning mellom sett per dag og beregna elgtetthet etter jakt (kohortsanalyse) for Ringerike (grå kryss) og Elgregion Trysil Øst (ruter). Brukt tellende elgareal 1 212 km² for Ringerike og 790 km² for Elgregion Trysil Øst.

Elgtetthet etter jakt

Figur 8: Sammenligning av beregna elgtetthet etter jakt i Elgregion Trysil Øst (svarte ruter, svart strek), med Ringerike (grå kryss, grå stipla strek) og Østfold (grå sirkler, prikkete linje).

Figur 5 viser at det beregna kjønnsforholdet stemmer bra med forholdet fra ”sett elg”, rundt 1,5 ku per okse gjennom perioden. Kjønnsforholdet beregna etter jakt er skeivere enn kjønnsforholdet beregna før jakt som følge av hardere jaktpress på oksene. Kohortsanalyse indikerer (riktig nok med stor usikkerhet) at kjønnsforholdet etter jakt er blitt skeivere de siste par åra. Dette er også naturlig. Fra å gå fra underbeskatning/ bestandsvekst (dvs. der blir født flere elg enn det som dør) har man gått over til stabilisering av elgtettheten. Jaktuttaka blir dermed relativt sett større i forholdt til elgbestanden og får med det større strukturell virkning på elgbestanden. Populært sagt: ”feil gjort i jaktuttaket får større konsekvens i perioder hvor elgtettheten er stabil eller under reduksjon”.

Denne effekten bør man være oppmerksom på. Stabiliserer man elgtettheten og opprettholder et skeivt kjønnsuttak vil dette gi seg utslag i skeivere kjønnsforhold i bestanden (selvfølgelig avhengig av hannkalvandelen). Denne effekten blir forsterka i perioder med tetthetsreduksjon, men blir ”skjult” i perioder med tetthetsøkning.

Elgtettheten ser ut til å ha økt med ca 30 % fra 1993 til 2001. Etter dette ser tettheten ut til å ha vært stabil. Både sett elg og kohortsanalyse indikerer samme utvikling. Dvs. at jaktuttaka rundt 200 elg på 90-tallet underbeskatta bestanden, mens jaktuttaka rundt 350 elg på 2000-tallet ser ut til å ha stabilisert elgtettheten.

Om man overslagsmessig regner med at der i tillegg til jaktuttaket dør 50 elg naturlig tilsvarer dette en avgang på rundt 400 elg i året på 2000-tallet. Tettheten ser ut til å ha vært stabil, ergo må det også ha blitt født rundt 400 elg. Med (overslagsmessig fra sett elg) 0,75 kalv per ku må der da være 530 kuer. Med (igjen overslagsmessig) 1,5 ku per okse tilsvarer dette 350 okser. Alt i alt ca 1300 elg før jakt (i perioden på 2000-tallet) etter denne overslagsmessige beregninga, noe som stemmer bra med kohortsanalyse (rundt 1400 elg før jakt, figur 6).

Figur 7 indikerer at jegerne i Elgregion Trysil Øst ser om lag like mye elg som jegerne på Ringerike per dag ved samme elgtettheter. Figur 8 viser også at den beregna elgtettheten etter jakt i Elgregion Trysil Øst nærmer seg 1,5 elg per km² tellende elgareal. Tetthetsutviklinga er svært lik utviklinga i Østfold og per dato er elgtettheten betydelig høyere enn på Ringerike, selv om man ennå er et stykke unna ”toppnivået” på Ringerike.

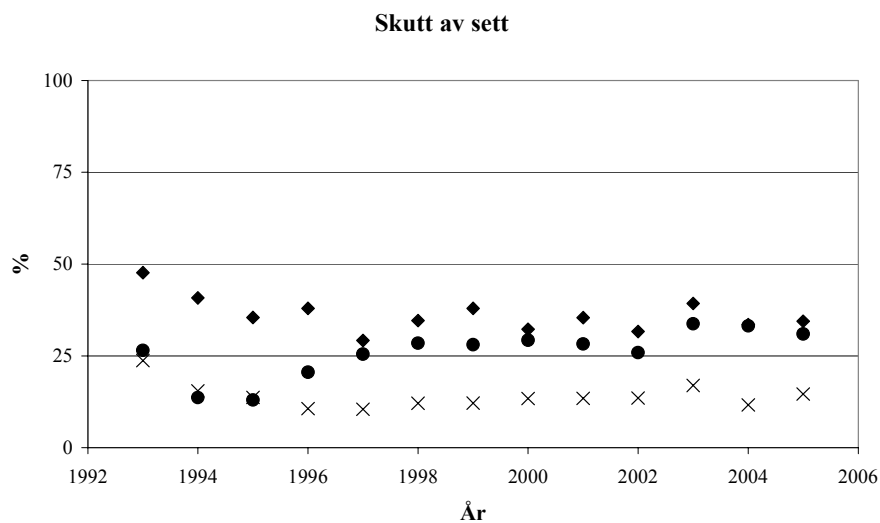
Tabell 3: Minimums, ”mest trolig” og maksimumsberegninger for antall elg fra og med før jakt 2005 til før jakt 2006. Jaktuttak 2006 som gir uendra bestand fra etter jakt 2005 til etter jakt 2006. Forutseningene er 10 % naturlig dødelighet for kalv, 5 % naturlig dødelighet for voksne og 0,7 kalv per ku i 2006.

		Før jakt 2005	Jaktuttak 2005	Etter jakt 2005	Før jakt 2006	Jaktuttak 2006*	Etter jakt 2006
Minimum	Kalv	399	139	260	395	135	260
	Okse	291	124	167	280	113	167
	Ku	562	86	476	564	89	476
	Totalt	1252	349	903	1239	337	903
Mest trolig	Kalv	455	139	316	455	139	316
	Okse	339	124	215	352	137	215
	Ku	627	86	541	650	110	541
	Totalt	1421	349	1072	1458	386	1072
Maks	Kalv	529	139	390	547	158	390
	Okse	567	124	443	603	160	443
	Ku	732	86	646	782	136	646
	Totalt	1827	349	1478	1932	454	1478

*Viser et beregnet jaktuttak som vil føre til stabil bestand fra etter jakt 2005 til etter jakt 2006.

Tabell 3 indikerer at et jaktuttak i 2006 som i 2005 omtrent vil stabilisere elgtettheten. Dette forutsetter at kalvproduksjonen ligger på 0,7 kalv per ku.

Jaktpress

Figur 9: Skutt av sett for okse (”ruter”), ku (kryss) og kalv (sirkler).

Figur 9 illustrerer tydelig forskjellene i jaktpress på kyr, okser og kalver. Man ser at i perioden 1996 til 2000 var jaktpresset lavt, spesielt på kyr. Dette førte til økt elgtetthet.

Gjennom hele perioden har klassisk retta avskyting blitt benytta; spar ku, skyt kalv og okser. Det har ført til økt elgtetthet. Den samme strategien ble brukt for å stabilisere tettheten på 2000-tallet. Et typisk utslag av dette er at kjønnsforholdet i bestanden vil vri seg. Dette skjedde blant annet på Ringerike i perioden 1993 til 1995, jamfør figur 3. Kohortsanalysa i Elgregion Trysil Øst indikerer at samme tendensen begynner å gjøre seg gjeldende. For å unngå dette må jaktpresset på ku økes. Dersom man ønsker å redusere elgtettheten må erfaringsmessig ”skutt av sett ku” opp mot 20 %.

Diskusjon og forvaltning

Alt tyder på at aldersregistreringa og kohortsanalysene gir et godt grunnlag for å vurdere elgtetthet og struktur i elgbestanden i Elgregion Trysil Øst.

I og med at man bare har hatt aldere fra 2005 ble reproduksjonsraten (kalv per ku) fra sett elg også benyttet i kohortsanalysen. Vi gikk da ut fra at kalv per ku før jakt var identisk med kalv per ku observert i sett elg. Siden det er et hardt jaktpress på kalv sammenligna med ku i Elgregion Trysil Øst endres "kalv per ku" gjennom jakta. Trolig er kalv per ku før jakt noe høyere enn kalv per ku observert i sett elg. Et slikt avvik vil medføre at kohortsanalysa gir for høyt estimat av elgtettheten. Denne effekten er liten.

Foreløpig har Elgregion Trysil Øst en elgbestand med god produksjon. Elgtettheten har økt og er nå oppe på et nivå hvor varsellampene bør lyse. I alle fylker vest for Oslofjorden sliter man med elendig kondisjon i elgbestandene som følge av at elgtettheten er/ var alt for høy. Vi vil på det sterkeste anbefale Elgregion Trysil Øst reduserer elgtettheten før det er for sent.

Beitetaksringene gjennomført i 2004 og 2005 viser også et høyere beitepress i Elgregion Trysil Øst sammenligna med de andre regionene i Trysil. Også her lyser "varsellampene".

Man bør, kanskje særlig på rettighetshavernivå, diskutere hvilke målsetninger man har i elgforvaltningen. Ønsker man å maksimere antall skutte dyr, kjøttutbyttet eller sjansen for å skyte trofédyr? Dette fins ingen fasit på, men bør taes stilling til lokalt. Følgende hovedregler gjelder⁵:

- 1) Elgtettheten må være tilstrekkelig lav til å unngå overbeiting og med det sikre høy produksjon.
- 2) Vil man skyte flest mulig dyr: Skyt svært høy andel kalv, ha et skeivt kjønnsforhold i bestanden.
- 3) Vil man maksimere kjøttutbyttet: Ha et skeivt kjønnsforhold i bestanden. Skyt så lite kalv som mulig. Skyt så mye ungdyr som mulig.
- 4) Vil man ha stor tilgang på trofédyr: Ha et så jevnt kjønnsforhold som mulig.
- 5) Vil man ha så enkel jakt som mulig: Legg opp til en struktur i jaktuttaket som er mest mulig lik strukturen i bestanden.

Etter vår oppfatning er de "klassiske retta avskytningsreglene" dvs. "skyt kalv, ungdyr og okser, spar ku" et lite egne virkemiddel dersom man ønsker reell målretta elgforvaltning. Dette virkemiddelet fører uvergelig til økt elgtetthet, noe som langt fra alltid er målet.

Det er verdt å merke seg at i Østfold (hvor man har den samme gode kondisjonen som i Elgregion Trysil Øst) skyter svært lav andel kalv! Kalvandelen i uttaket ser altså ut til å ha svært liten betydning for elgens kondisjon.

⁵ I tillegg til Fauns egne erfaringer og utregninger vises det for eksempel til Knut Solbraa sine utregninger i: -Sæther, B.-E., Solbraa, K., Sødal, D.P & Hjeljord, O. 1992. Sluttrapport Elg-Skog- Samfunn. NINA forskningsrapport 28: 1-153.

Konklusjon

Elgtettheten i Elgregion Trysil Øst er økt med ca 30 % fra 1993 til 2000 og stabilisert etter dette på et nivå beregnet til rundt 1400 elg før jakt. Dette tilsvarer et nivå på rundt 1,3 elg per km² tellende elgareal etter jakt.

Man har fremdeles en svært god kondisjon hos elgen i Elgregion Trysil Øst. Både beitetakseringer og tetthetsberegninga varsler om at man ligger svært nær, kanskje alt over, en elgtetthet hvor man kan frykte negativ kondisjonsutvikling.

Avskytningen i Elgregion Trysil Øst har vært ”klassisk retta avskyting” med høyt uttak av kalv og okse. Denne strategien sikrer et høyt utbytte i form av antall dyr, og har den fordel at dyra er lett gjenkjennbare. Dersom man ønsker å maksimere kjøttproduksjonen er strategien mindre god. Erfaringsmessig er det også vanskelig å stabilisere/ redusere elgtettheten uten at man aksepterer et høyere uttak av kyr, i alle fall dersom man ønsker seg et relativt jevnt kjønnsforhold i bestanden.

Vedlegg: Oversikt overaldersregistrerte dyr 2005.

Kyr:

Område 1 Flendalen Viltstellområde og 2 Støpa Viltstellområde

Reg. nr.	Felt elg nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Ant. kalv	Alder	Tvillingkalv
330		Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	25	9	2005	71				0,5	
49	2	Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	25	9	2005	164			0	2,5	
51	5	Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	9	10	2005	171			0	4,5	
378		Trysil	1	Erik Hollseter	Flendalen Sameieskog nord	8	10	2005	68				0,5	
379		Trysil	1	Erik Hollseter	Flendalen Sameieskog nord	16	10	2005	72				0,5	
380		Trysil	1	Erik Hollseter	Flendalen Sameieskog nord	6	11	2005	63				0,5	
373		Trysil	1	Per Bryn	Flendalen Sameieskog sør	26	9	2005	63				0,5	
372		Trysil	1	Per Bryn	Flendalen Sameieskog sør	26	9	2005	150				1,5	
375		Trysil	1	Per Bryn	Flendalen Sameieskog sør	28	9	2005	215				2,5+	
348		Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	28	9	2005	80				0,5	
349		Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	2	10	2005	67				0,5	
55		Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	1	10	2005	170			0	4,5	
334		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	30	9	2005	76				0,5	
336		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	12	10	2005	67				0,5	
358		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	30	9	2005	76				0,5	
360		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	12	10	2005	67				0,5	
333		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	29	9	2005	137				1,5	
357		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	29	9	2005	137				1,5	
315		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	26	9	2005	62				0,5	
318		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	30	9	2005	158				1,5	
362		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	25	9	2005	132				1,5	
364		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	29	9	2005	141				1,5	
367		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	5	10	2005	157				1,5	
366		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	2	10	2005	174				2,5+	
324		Trysil	1	Arne Eskil Bråten	Mølbacka	16	10	2005	84				0,5	
322		Trysil	1	Arne Eskil Bråten	Mølbacka	1	10	2005	164				1,5	
52	4	Trysil	1	Arne Eskil Bråten	Mølbacka	4	10	2005	186		x	1	13,5	
351		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	25	9	2005	77				0,5	
352		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	26	9	2005	66				0,5	
353		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	27	9	2005	36				0,5	
354		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	30	9	2005	60				0,5	
57	6	Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	28	9	2005	158			0	3,5	
56	5	Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	28	9	2005	171		x		5,5	
346		Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	12	11	2005					0,5	
43	2	Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	29	9	2005	198		x	0	12,5	
326		Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	28	9	2005	77				0,5	
329		Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	15	10	2005	73				0,5	
47	6	Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	2	10	2005	201		x	0	14,5	
248	8	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	2	10	2005	63				0,5	
252	13	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	30	10	2005	76				0,5	
245	3	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	26	9	2005	147				1,5	
72	10	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	9	10	2005	200		x	0	7,5	
256	3	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	29	9	2005	70				0,5	
259	7	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	15	10	2005	128				1,5	
74	1	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	28	9	2005	125			0	2,5	
76	6	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	9	10	2005	170		x	0	3,5	
237	1	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	27	9	2005	76				0,5	
238	6	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	22	10	2005	68				0,5	x
65	5	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	28	9	2005	193			1	5,5	
239	2	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	27	9	2005	88				0,5	
242	6	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	15	10	2005	78				0,5	
255	7	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	28	10	2005	74				0,5	
241	5	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	15	10	2005	169			1	2,5+	
264	3	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	28	9	2005	72				0,5	
81	1	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	25	9	2005	189			0	4,5	
254	4	Trysil	2	Jan Gunnar Skogli	Taåsretten	29	10	2005	68				0,5	
234	1	Trysil	2	Jan Gunnar Skogli	Taåsretten	25	9	2005	143				1,5	
253	3	Trysil	2	Jan Gunnar Skogli	Taåsretten	29	10	2005	172		x	1	2,5+	
262	4	Trysil	2	Åge Enger	Ørsjøseterteigen	27	9	2005		70			0,5	
79	3	Trysil	2	Åge Enger	Ørsjøseterteigen	27	9	2005	165		x	1	4,5	

Område 3 Østby Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Ant. kalv	Alder	Tvillingkalv
392		Trysil	3	Norvald Doksrud	Doksrud	26	9	2005	144				1,5	
41	1	Trysil	3	Norvald Doksrud	Doksrud	15	10	2005	183			0	12,5	
389		Trysil	3	Cato Haugen	Grønberget	5	11	2005		65			0,5	
24		Trysil	3	Cato Haugen	Grønberget	5	11	2005		180		1	4,5	
400		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	28	9	2005	65				0,5	
401		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	28	9	2005	69				0,5	
404		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	7	10	2005	70				0,5	
406		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	16	10	2005	77				0,5	
399		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	27	9	2005	138				1,5	
26	11	Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	7	10	2005	172			0	2,5	
25	15	Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	16	10	2005	162			1	3,5	
395		Trysil	3	Odd Øvergård	N. Nesvollbekkteig	28	9	2005	80				0,5	
21	4	Trysil	3	Rolv Martin Skjæraasen	S. Nesvollbekkteig	2	10	2005	172		x	0	5,5	
408		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	25	9	2005	73				0,5	
411		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	2	10	2005	73				0,5	
413		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	16	10	2005	73				0,5	
34	1	Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	25	9	2005	168			0	2,5	
33	2	Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	28	9	2005	203				4,5	
23	1	Trysil	3	Tom Rickard Storbæk	Sletemo og Kjellbakkteig	26	9	2005	168				2,5	
420		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	29	9	2005	144				1,5	
39	8	Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby Jaktlag	28	9	2005	141		x	0	4,5	
381		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	25	9	2005	64				0,5	
382		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	25	9	2005	64				0,5	
384		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	27	9	2005	65				0,5	
31		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	28	9	2005	175			0	12,5	
386		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	30	9	2005	182				2,5+	

Område 5 Lutnes/ Flermoen Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Ant. kalv	Alder	Tvillingkalv
116	3	Trysil	5	Bjørn Holmseth	Busteigen	29	9	2005	148			0	1,5	
297	4	Trysil	5	Bjørn Holmseth	Busteigen	30	9	2005	140			0	1,5	
114	1	Trysil	5	Bjørn Holmseth	Busteigen	27	9	2005	156			0	2,5	
299	4	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	29	9	2005	61				0,5	x
300	5	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	30	9	2005	78				0,5	
302	3	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	82				0,5	
303	6	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	77				0,5	x
304	7	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	72				0,5	x
305	8	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	26	9	2005	68				0,5	x
308	13	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	30	9	2005	93				0,5	
313	18	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	30	10	2005	75				0,5	
310	15	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	1	10	2005	165				1,5	
311	16	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	1	10	2005	120				1,5	
312	17	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	9	10	2005	125				1,5	
120	1	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	190			1	4,5	
125	11	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	28	9	2005	178		x		4,5	
122	4	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	197			2	12,5	
110	4	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	23	10	2005	147				1,5	
294	3	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	27	9	2005	74				0,5	
112	4	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	28	9	2005	183			0	2,5	

Område 4 Tangfallet Utmarksområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Melk i jur	Ant. kalv	Alder	Tvillingkalv
220	7	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	30	9	2005	68				0,5	
221	8	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	1	10	2005	80				0,5	x
268	2	Trysil	4	Ingebrigt Eldegard	Galåsen Jaktlag	30	9	2005	60				0,5	
233	4	Trysil	4	Jan Erik Sætre	Galåsen Jaktlag	5	10	2005	77				0,5	
280	2	Trysil	4	Svein H. Bjerkeli	Galåsen Jaktlag	29	9	2005	70				0,5	
216	2	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	26	9	2005	147				1,5	
217	3	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	26	9	2005	119				1,5	
231	2	Trysil	4	Jan Erik Sætre	Galåsen Jaktlag	26	9	2005		145			1,5	
232	3	Trysil	4	Jan Erik Sætre	Galåsen Jaktlag	31	9	2005		140			1,5	
202	2	Trysil	4	Steinar Sandstad	Galåsen Jaktlag	16	10	2005	138				1,5	
86	1	Trysil	4	Ingebrigt Eldegard	Galåsen Jaktlag	30	9	2005	172			1	7,5	
99	5	Trysil	4	Svein H. Bjerkeli	Galåsen Jaktlag	22	10	2005	219				7,5	
98	3	Trysil	4	Svein H. Bjerkeli	Galåsen Jaktlag	29	9	2005	212			1	9,5	
269	1	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	25	9	2005	61				0,5	x
271	4	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	27	9	2005	65				0,5	x
273	8	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	30	9	2005	73				0,5	
274	9	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	8	10	2005	73				0,5	
272	6	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	27	9	2005	142				1,5	
92	10	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	12	10	2005	172			0	3,5	
93	11	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	22	10	2005	90			0	7,5	
278	4	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	30	9	2005	80				0,5	
96	6	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	1	10	2005	225	x		0	4,5	
97	7	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	2	10	2005	220			0	4,5	
19	2	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	26	9	2005		130		0	1,5	
17	4	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	30	9	2005		140		1	3,5	
15	1	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	25	9	2005		185		1	5,5	
283	4	Trysil	4	Erik Strand	Ny Jord Jaktlag	2	10	2005	80				0,5	
284	5	Trysil	4	Erik Strand	Ny Jord Jaktlag	3	10	2005	154				1,5	
101	3	Trysil	4	Erik Strand	Ny Jord Jaktlag	30	9	2005	179			1	4,5	
285	3	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	30	9	2005	60				0,5	
287	7	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	11	12	2005	157			0	1,5	
102	1	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	25	9	2005	181			0	8,5	
105	5	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	24	10	2005	188		x		16,5	
205	4	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	28	9	2005	68				0,5	
208	8	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	29	9	2005	67				0,5	
209	9	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	30	9	2005	70				0,5	x
210	11	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	10	10	2005	165			0	1,5	
211	14	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	15	10	2005	140			0	1,5	
212	18	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	5	11	2005	136			0	1,5	
7	13	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	12	10	2005	155				3,5	
9	16	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	27	10	2005	147			0	3,5	
8	15	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	20	10	2005	180		x	0	6,5	
11	19	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	6	11	2005	190		x	0	6,5	
224	3	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	30	9	2005	76				0,5	x
226	6	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	8	10	2005	68				0,5	
227	7	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	24	10	2005	136				1,5	
84	1	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	26	9	2005	154		x	0	2,5	

Okser:

Område 1 Flendalen Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Fjøl	Stang	Ant. tagger	Alder	Tvillingkalv
331		Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	29	9	2005	73					0,5	
332		Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	30	10	2005	130					1,5	
50	4	Trysil	1	Per Jon Elgshøen	Elgshøen	8	10	2005	206		x		6	3,5	
377		Trysil	1	Erik Hollseter	Flendalen Sameieskog	2	10	2005						0,5	
376		Trysil	1	Erik Hollseter	Flendalen Sameieskog	30	9	2005	236					2,5+	
374		Trysil	1	Per Bryn	Flendalen Sameieskog	27	9	2005	140					1,5	
347		Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	28	9	2005	78					0,5	
350		Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	24	10	2005	60					0,5	
53	1	Trysil	1	Webjørn Grambo	Flensjøåsen	25	9	2005	180			x	4	2,5	
335		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	30	9	2005	84			x		0,5	
337		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	22	10	2005	76					0,5	
359		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	30	9	2005	84					0,5	
361		Trysil	1	Leif Lyseggen	Flenåsen	22	10	2005	76					0,5	
314		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	26	9	2005	58					0,5	
316		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	27	9	2005	67					0,5	
319		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	1	10	2005	90					0,5	
317		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	28	9	2005	171					1,5	
320		Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	1	10	2005	156					1,5	
44	1	Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	25	9	2005	245			x	9	4,5	
45	6	Trysil	1	Per Arne Storsnes	Granbergsteigen	30	9	2005	313		x		12	8,5	
365		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	30	9	2005	75					0,5	
368		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	15	10	2005	72					0,5	
369		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	15	10	2005	81					0,5	
363		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	28	9	2005	187					2,5+	
370		Trysil	1	Jon Sørby	Kaldevjeåsen	14	11	2005	175					2,5+	
323		Trysil	1	Arne Eskil Bråten	Mølbacka	2	10	2005	76					0,5	
321		Trysil	1	Arne Eskil Bråten	Mølbacka	25	9	2005	153					1,5	
355		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	9	10	2005	80					0,5	
356		Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	22	10	2005	93					0,5	
59	10	Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	16	10	2005	128				2	3,5	
54	2	Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	25	9	2005	242			x	8	4,5	
58	8	Trysil	1	Ole André og Stein E. Storsnes	Rømoteigene	6	10	2005		240		x	5	6,5	
343		Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	15	10	2005						0,5	
344		Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	23	10	2005						0,5	
345		Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	12	11	2005						0,5	
42	1	Trysil	1	Kurt Bakke	Seljeåsen	25	9	2005	225		x		9	4,5	
327		Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	28	9	2005	75					0,5	
328		Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	29	9	2005	76					0,5	
325		Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	25	9	2005	160					1,5	
46	2	Trysil	1	Per Ola Engernes	Skarlia	27	9	2005	216			x	7	3,5	
338		Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	26	9	2005	86					0,5	
340		Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	27	9	2005	82					0,5	
339		Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	26	9	2005	146					1,5	
341		Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	27	9	2005	120					1,5	
342		Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	29	10	2005	119					1,5	
48	7	Trysil	1	Inge Øvergård	Viksetra	8	10	2005	288		x		11	8,5	

Område 2 Støpa Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleider	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Fjøl	Stang	Ant. tagger	Alder	Tvillingkalv
246	5	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	29	9	2005	92					0,5	
247	6	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	30	9	2005	80					0,5	x
250	11	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	10	10	2005	76					0,5	x
71	7	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	2	10	2005	152		x	2		1,5	
249	9	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	7	10	2005	162		x	4		1,5	
251	12	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	14	10	2005	147		x	2		1,5	
68	1	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	25	9	2005	230		x	7		2,5	
69	2	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	26	9	2005	173		x	4		2,5	
70	4	Trysil	2	Pål Akre	Bergulven	27	9	2005	305		x	9		9,5	
257	4	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	30	9	2005	76					0,5	
258	5	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	6	10	2005	78					0,5	
75	2	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	29	9	2005	227		x	6		3,5	
77	8	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	15	10	2005	192		x	5		3,5	
78	9	Trysil	2	Arne Floden	Grasberget	5	11	2005	156			4		3,5	
371	4	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	28	9	2005	83					0,5	
63	2	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	27	9	2005	236		x			4,5	
64	3	Trysil	2	Sigmund Myhre	Grimsåsen jaktlag	27	9	2005	243		x	7		4,5	
235	3	Trysil	2	Lars Gunnar Muruåsen	Grønnbergsmoren jaktla	28	9	2005	65					0,5	x
236	4	Trysil	2	Lars Gunnar Muruåsen	Grønnbergsmoren jaktla	29	9	2005	168		x	2		1,5	
60	1	Trysil	2	Lars Gunnar Muruåsen	Grønnbergsmoren jaktla	25	9	2005	190		x	2		2,5	
61	2	Trysil	2	Lars Gunnar Muruåsen	Grønnbergsmoren jaktla	28	9	2005	178		x	4		2,5	
62	5	Trysil	2	Lars Gunnar Muruåsen	Grønnbergsmoren jaktla	9	10	2005	180		x	2		2,5	
240	4	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	8	10	2005	168					1,5	
243	8	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	5	11	2005	161					1,5	
244	9	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	12	11	2005	128					1,5	
67	3	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	28	9	2005	201		x	4		2,5	
66	1	Trysil	2	Vidar Linstad	Lundkvassberget	26	9	2005	300		x	12		5,5	
263	2	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	28	9	2005	75					0,5	
265	4	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	30	9	2005	40					0,5	
266	5	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	3	10	2005		72				0,5	
267	6	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	4	10	2005	72					0,5	x
82	7	Trysil	2	Eirik Skogli	Støpteigen	7	10	2005	270		x		11	5,5	
73	2	Trysil	2	Jan Gunnar Skogli	Taåsretten	23	10	2005	185		x		8	4,5	
261	2	Trysil	2	Åge Enger	Ørsjøseterteigen	27	9	2005	56					0,5	
260	1	Trysil	2	Åge Enger	Ørsjøseterteigen	25	9	2005	130				2	1,5	
80	5	Trysil	2	Åge Enger	Ørsjøseterteigen	29	9	2005	228		x		9	3,5	

Område 3 Østby Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleder	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Fjøl	Stang	Ant. tagger	Alder	Tvillingkalv
393		Trysil	3	Norvald Doksrud	Doksrud	22	10	2005	120					1,5	
388		Trysil	3	Cato Haugen	Grønberget	5	11	2005		160				1,5	
403		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	6	10	2005	93					0,5	
405		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	15	10	2005	90					0,5	
407		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	24	10	2005	93					0,5	
397		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	25	9	2005	122					1,5	
398		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	25	9	2005	155					1,5	
402		Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	30	9	2005	166					1,5	
28	2	Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	25	9	2005	172		x		4	2,5	
27	12	Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	8	10	2005	188				8	3,5	
29	8	Trysil	3	Frank Nesbakk	Kvernmoseter	5	10	2005	212		x		10	4,5	
394		Trysil	3	Odd Øvergård	N. Nesvollbekkteig	25	9	2005	82					0,5	
396		Trysil	3	Odd Øvergård	N. Nesvollbekkteig	29	9	2005	90					0,5	
391		Trysil	3	Rolv Martin Skjæraasen	S. Nesvollbekkteig	29	9	2005	89					0,5	
390		Trysil	3	Rolv Martin Skjæraasen	S. Nesvollbekkteig	25	9	2005	160					1,5	
409		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	25	9	2005	78					0,5	
410		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	29	9	2005	112					1,5	
412		Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	15	10	2005	153					1,5	
36	4	Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	30	9	2005	198		x		4	2,5	
37	5	Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	30	9	2005	171		x		4	2,5	
35	3	Trysil	3	Gjermund Skjærholden	Skjærholden	29	9	2005	218		x		4	3,5	
422		Trysil	3	Tom Rickard Storbæk	Slettmo- og Kjellbakkteig	5	10	2005	70					0,5	
423		Trysil	3	Tom Rickard Storbæk	Slettmo- og Kjellbakkteig	5	10	2005	70					0,5	
421		Trysil	3	Tom Rickard Storbæk	Slettmo- og Kjellbakkteig	27	9	2005	140					1,5	
414		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	26	9	2005	64					0,5	
415		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	27	9	2005	77					0,5	
416		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	27	9	2005	73					0,5	
418		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	28	9	2005	71					0,5	
419		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	28	9	2005	69					0,5	
417		Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby jaktlag	28	9	2005	136					1,5	
38	1	Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby Jaktlag	25	9	2005	189		x		5	2,5	
40	10	Trysil	3	Per Iver Pedersen	Østby Jaktlag	30	9	2005	206		x		8	3,5	
383		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	27	9	2005	68					0,5	
387		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	2	10	2005	70					0,5	
385		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	27	9	2005	121					1,5	
22		Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	27	9	2005	180				6	2,5	
32	8	Trysil	3	Hans Norgreen	Østby Sameieskog	29	9	2005	289		x		10	7,5	
30	2	Trysil	3	Terje Øvergård		27	9	2005	220		x		6	3,5	

Område 4 Tangfallet Utmarksområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleider	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Fjøl	Stang	Ant. tagger	Alder	Tvillingkalv
223		Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	16	12	2005	61					0,5	
215	1	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	25	9	2005	136					1,5	
218	4	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	28	9	2005	149					1,5	
219	6	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	29	9	2005	136					1,5	
222		Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	11	12	2005	118				2	1,5	
230	1	Trysil	4	Jan Erik Sætre	Galåsen Jaktlag	25	9	2005		160			4	1,5	
201	1	Trysil	4	Steinar Sandstad	Galåsen Jaktlag	8	10	2005	152			x	2	1,5	
279	1	Trysil	4	Svein H. Bjerkeli	Galåsen Jaktlag	26	9	2005	130					1,5	
281	4	Trysil	4	Svein H. Bjerkeli	Galåsen Jaktlag	29	9	2005	158					1,5	
12	5	Trysil	4	Anders Galaasen	Galåsen Jaktlag	28	9	2005	213			x	4	2,5	
87		Trysil	4	Ingebrigt Eldegard	Galåsen Jaktlag	15	10	2005	184			X	6	2,5	
2	3	Trysil	4	Steinar Sandstad	Galåsen Jaktlag	16	10	2005	171			x	4	2,5	
88		Trysil	4	Ingebrigt Eldegard	Galåsen Jaktlag	23	10	2005	215		x		12	3,5	
20	5	Trysil	4	Jan Erik Sætre	Galåsen Jaktlag	8	10	2005		190				3,5	
83	2	Trysil	4	Knut Hammer	Grambo	2	10	2005	200			x	7	3,5	
275	12	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	2	11	2005	41					0,5	
270	2	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	26	9	2005	160					1,5	
91	7	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	28	9	2005	208			x	5	2,5	
89	3	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	27	9	2005	236			x	8	3,5	
90	5	Trysil	4	Knut Hvalstad	Grønnæss Jaktlag	27	9	2005	214			x	6	4,5	
277	3	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	28	9	2005	75					0,5	
276	1	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	25	9	2005	160				2	1,5	
94	2	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	27	9	2005	212					2,5	
95	5	Trysil	4	KjellHeggbrenna	Landsjøåsen	1	10	2005	275		x		9	5,5	
228	5	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	30	9	2005		60				0,5	
229	6	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	30	9	2005		90				0,5	
16	3	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	29	9	2005		190		x	4	2,5	
18	7	Trysil	4	Jan M. Olsen	Nordre Sørhusteig	8	10	2005		180		x	4	2,5	
282	2	Trysil	4	Erik Strand	Ny Jord Jaktlag	25	9	2005	84					0,5	
100	1	Trysil	4	Erik Strand	Ny Jord Jaktlag	25	9	2005	212			x	4	2,5	
286	6	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	28	10	2005	86					0,5	
103	2	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	25	9	2005		165		x	4	2,5	
104	4	Trysil	4	Per Ivar Galåsen	Ruds Jaktlag	8	10	2005		185		x	4	2,5	
204	2	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	26	9	2005	60					0,5	
206	5	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	28	9	2005	75					0,5	x
207	6	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	28	9	2005	49					0,5	
213	20	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	8	11	2005	65					0,5	
214	21	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	12	11	2005	65					0,5	
203	1	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	25	9	2005	145			x	2	1,5	
6	12	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	10	10	2005	160			x	2	2,5	
3	3	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	26	9	2005	174		x		7	3,5	
10	17	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	27	10	2005	255		x		14	5,5	
4	7	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	29	9	2005	270		x		12	6,5	
5	10	Trysil	4	Bjørn Sætre	Sætre/ Bernts jaktlag	8	10	2005	230		x		10	7,5	
225	4	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	30	9	2005	69					0,5	x
14	8	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	5	11	2005	175				2	2,5	
13	5	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	8	10	2005	200		x		8	3,5	
85	2	Trysil	4	Stein Erik Skjærstad	Søndre Sørhusteig	28	9	2005	204			x	2	3,5	

Område 5 Lutnes/ Flermoen Viltstellområde

Reg. nr.	Felt eig nr.	Kommune	Område	Jaktleider	Jaktfelt	Felt dag	Felt måned	Felt år	Veid vekt	Antatt vekt	Fjøl	Stang	Ant. tagger	Alder	Tvillingkalv
298	5	Trysil	5	Bjørn Holmseth	Bustteigen	8	10	2005	130			x	2	1,5	
115	2	Trysil	5	Bjørn Holmseth	Bustteigen	28	9	2005	142				2	2,5	
301	6	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	8	10	2005	154			x	2	1,5	
117	1	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	25	9	2005	168			x	2	2,5	
118	2	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	25	9	2005	197			x	4	3,5	
119	3	Trysil	5	Kai W. Tøraasen	Elghaugsteigen	28	9	2005	240				4	5,5	
309	14	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	30	9	2005	107					0,5	
306	9	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	27	9	2005	193			x	4	1,5	
307	12	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	29	9	2005	159			x	2	1,5	
123	5	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	198			x	2	2,5	
124	10	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	28	9	2005	183			x	6	2,5	
121	2	Trysil	5	Jan Christian Flermoen	Flermoen	25	9	2005	256		x	x	11	4,5	
288	1	Trysil	5	Morten Hammer	Knappfallteigen	26	9	2005	149			x	2	1,5	
289	3	Trysil	5	Morten Hammer	Knappfallteigen	9	10	2005	149			x	2	1,5	
106	2	Trysil	5	Morten Hammer	Knappfallteigen	26	9	2005	190			x	6	2,5	
107	4	Trysil	5	Morten Hammer	Knappfallteigen	12	10	2005	220			x	8	6,5	
291	5	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	29	10	2005	69					0,5	x
292	6	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	29	10	2005	73					0,5	x
290	2	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	28	9	2005	75					0,5	
109	3	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	29	9	2005	175			x	4	2,5	
108	1	Trysil	5	Vidar Ensrud	Lille Tandåen	28	9	2005	215			x	3	3,5	
293	1	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	25	9	2005	157					1,5	
295	5	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	28	9	2005	147					1,5	
296	6	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	29	9	2005	150					1,5	
111	2	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	26	9	2005	220			x	6	3,5	
113	7	Trysil	5	Nils Ole Lutnes	Lutnes	8	10	2005	180				2	3,5	